

“Arxitektura va qurilish” ta’lim sohasi bo‘yicha pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligi hamda kompetentligiga qo‘yiladigan

MALAKA TALABLARI

I. Umumiy qoidalar

Qayta tayyorlash va malaka oshirish sifati tinglovchilar tayyorgarligining zarur va yetarli darajasi, ularning bilimlari va amaliy mahoratlarini pedagog kadrlarga qo‘yiladigan malaka talablariga muvofiqligi bilan belgilanadi.

“Arxitektura va qurilish” ta’lim sohasi bo‘yicha pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo‘yiladigan malaka talablari tegishli yo‘nalishlar bo‘yicha o‘quv rejalari va dasturlarini, shuningdek, qayta tayyorlash va malaka oshirish ta’lim muassasalarining o‘quv jarayonini, ta’lim sifatini nazorat qilish va baholash tartibi va boshqa hujjatlarni ishlab chiqish uchun asos hisoblanadi.

II. Oliy ta’lim muassasalari pedagog kadrlarining tayyorgarligi va kompetentligiga qo‘yiladigan umumiy talablar

Pedagog kadrlar quyidagi yo‘nalishlarda bilim, ko‘nikma va malakalarga ega bo‘lishi lozim:

- oliy ta’lim davlat ta’lim talabi, Kadrlar tayyorlash tegishli ta’lim sohasi bo‘yicha davlat ta’lim talabi, bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining malaka talablari, shuningdek, o‘qitilayotgan fan bo‘yicha o‘quv dasturi mohiyatini bilish va tushuna olish;
- oliy ta’lim to‘g‘risidagi normativ-huquqiy va direktiv hujjatlarni bilish;
- bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo‘yicha o‘quv jarayonini tashkil etish va uning sifatini ta’minlashning zamonaviy metodlarini bilish va amalda qo‘llay olish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- o‘quv rejalari va o‘quv fanlari dasturlarini takomillashtirish tamoyillari haqida ma’lumotga ega bo‘lish;
- o‘quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish metodlarini o‘zlashtirish;
- o‘quv fanlari mazmuni va ularni o‘qitishdagi izchillik asoslarini bilish;

- o'quv mashg'ulotlarining har xil turlarini (ma'ruzalar, amaliy mashg'ulotlar, laboratoriya mashg'ulotlari, kurs ishlari loyihalari, malaka bo'yicha amaliy mashg'ulotlar) o'tkazish ko'nikmasiga ega bo'lish;
- talabalar o'rtasida milliy mustaqillik g'oyalari asosida ma'naviy-axloqiy va tarbiyaviy ishlarni olib borish malakalariga ega bo'lish;
- ta'lim jarayoni qatnashchilari bilan o'zaro munosabatlarda etika normalari va nutq madaniyatiga ega bo'lish;
- chet tillardan bittasida so'zlashuv nutqi asoslarini o'zlashtirish;
- mustaqil ta'lim olish yo'li bilan o'z bilimlarini takomillashtirish metodlarini bilish va amalda qo'llash malakasiga ega bo'lish;
- talabalarda tanqidiy fikrlashni shakllantira olish ko'nikmasiga ega bo'lish;
- bakalavriat va magistratura ta'lim dasturlarida izchillik va moslashuvchanlikni tashkiliy va metodik ta'minlash ko'nikmasiga ega bo'lish;
- kadrlar buyurtmachilari va mehnat bozori ehtiyojlarini hisobga olgan holda o'quv rejaları va fanlar dasturlarini shakllantirish malakasiga ega bo'lish;
- talabalarining o'z bilimini mustaqil oshirishini tashkiliy va metodik jihatdan ta'minlash ko'nikmasiga ega bo'lish;
- talabalarining bilim va ko'nikmalarini reyting bo'yicha nazorat qilishni tashkil etish va ilmiy-metodik ta'minlash malakasiga ega bo'lish;
- kadrlar tayyorlash sifatiga ta'sir ko'rsatadigan omillarni bilish;
- ta'lim, fan va ishlab chiqarishni integratsiyalashni tashkil etish;
- iqtidorli talabalarni qidirib topish, tanlash va ular bilan ishlash metodlarini bilish va amalda qo'llash;
- oliy ta'limda menejment va marketing asoslarini bilish va amaliy faoliyatga tatbiq etish.

Oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlari quyidagi yo'nalishlarda kompetentlikka ega bo'lishi lozim:

Huquqiy kompetentlik - ta'limning normativ-huquqiy hujjatlarini, qonunchilik normalarini bilish hamda kasbiy faoliyatda samarali foydalana olish, lokal normativ-huquqiy hujjatlarni ishlab chiqish, qonunchilik normalari doirasida qarorlar qabul qilish.

Kasbiy kompetentlik – pedagogik faoliyatdagi real vaziyatlarda uchraydigan kasbiy pedagogik muammo va vazifalarning samarali yechimini ta'minlaydigan metodik usullar, zamonaviy ta'lim texnologiyalari, pedagogik diagnostika (so'rov, individual va guruhviy intervyu) texnologiyalari, psixologik va pedagogik korreksiya, didaktik vositalarni qo'llay olish va doimiy takomillashtirib borish; ta'lim oluvchilar bilan o'quv mashg'ulotlarini tashkillashtirishga yo'naltirilgan zamonaviy ta'lim va innovatsion texnologiyalarga doir kreativ g'oyalar, ilg'or xorijiy tajribalar, yangi adabiyot, shuningdek, boshqa ma'lumotlarni o'zlashtirish hamda qo'llash.

Informatsion kompetentlik - pedagogning zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari vositasida shaxsiy va kasbiy faoliyati bilan bog'liq ma'lumot, axborotlarni mustaqil izlash, tahlil qilish, tanlash, qayta ishlash va zarur

axborotlarni uzatish hamda sohaga moslashtirish, mustaqil bilish faoliyatini doimiy rivojlantirish, masofaviy ta'lim va multimedia texnologiyalari, Internet global tarmog'idan, elektron ta'lim resurslaridan o'quv maqsadlarini amalga oshirishda samarali foydalanish.

Kommunikativ kompetentlik - ta'lim jarayonida samarali muloqotni ta'minlaydigan, turli yoshdagi ta'lim oluvchilar, ota-onalar, hamkasblar, xodimlar bilan muloqot o'rnatish, insonlar bilan o'zaro hamkorlikda strategiya, taktika va texnikani shakllantirishni bilish, ijtimoiy ahamiyatga ega maqsadlarni amalga oshirishda ularning hamkorlik harakatlarini tashkil etish, o'z qarashlarini himoya qila olish, notiqlik san'ati, og'zaki va yozma nutq savodxonligi, taqdimotlarning samarali shakl va metodlarini tanlay olish.

III. Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi o'quv rejasining tasdiqlangan Namunali tarkibidan kelib chiqib oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlariga qo'yiladigan malaka talablari

III.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslari.

Pedagog kadrlar:

- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslariga tegishli normativ-huquqiy hujjatlar va ularga kiritilgan o'zgartirish va qo'shimchalarni;
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi oid normativ-huquqiy hujjatlarni huquqiy usul va vositalarini;
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida belgilangan vazifalarni ijro etish jarayonida amalga oshirilayotgan islohot va yangiliklarni, bu to'g'risidagi muhim ma'lumotlarni;
- 2022- 2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o'rni va ahamiyatini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlarini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalarini;
- Davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslarini **bilishi** kerak.
- 2022- 2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo'nalish va maqsadlarini tahlil etish va baholash;
- Yangi O'zbekiston - ma'rifatli jamiyat" konsepsiyasining mazmun-mohiyatini tushuntirib berish;
- mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini taraqqiyotning eng asosiy va zarur shartiga aylantirishni hisobga olinganligiga e'tibor qaratish;

- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida belgilangan maqsad va vazifalarni amalga oshirish sohasidagi muammo va masalalarni tahlil etish;
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasiga taalluqli bo'lgan tadqiqotlarni aniqlash va tahlil qilish;
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasiga tegishli normativ-huquqiy hujjatlarni sharhlash;
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi bilan bog'liq tegishli amaliyot materiallarini o'rganish, tahlil qilish va olingan ma'lumotlar asosida tegishli xulosa va tavsiyalar ishlab chiqish;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari mazmunini sharhlash va amaliyotda qo'llash;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalarini tahlil etish;
- jamiyatning iqtisodiy negizlarini sharhlash *ko'nikma va malakalariga* ega bo'lishi lozim.
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- Davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslarini mazmun va mohiyatini to'g'ri idrok etish;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini amaliyotga tatbiq etishga o'rgatish;
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi, shuningdek ta'limning boshqa ustuvor sohalari bo'yicha talabalarni fundamental, shuningdek amaliy kasbiy tayyorgarligini ta'minlash;
- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi o'quv jarayoniga ilmiy ishlanmalar natijalarini samarali joriy etish, fanni samarali o'qitishga qaratilgan turli metod va usullarini qo'llash *kompetensiyalarga* ega bo'lishi lozim.

III.2 Oliy ta'limning normativ-huquqiy asoslari.

Pedagog kadrlar:

- oliy ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlarining umumiy tavsifini;
- normativ-huquqiy xujjatlarning turlarini;
- normativ huquqiy xujjatlarga qo'yiladigan talablarni;
- ta'lim to'g'risidagi qonun xujjatlarini buzganlik uchun javobgarlikni;
- oliy ta'lim sohasiga oid qonunosti hujjatlari va ularning turlarini;
- Davlat oliy ta'lim muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlarini;
- o'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;
- OTMlarning lokal xujjatlari (Ustav, Ichki tartib qoidalar)ni;
- meyoriy uslubiy hujjatlarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini;

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'lim tizimiga oid farmonlari, qarorlari va farmoyishlari hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oliy ta'lim tizimiga tegishli normativ-huquqiy hujjatlari mazmunini;

- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim jarayonlarini rejalashtirish va tashkil etishga oid buyruqlarini;

- Davlat ta'lim standarti, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalari, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablarni, o'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini *bilishi* kerak.

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'lim tizimiga oid qabul qilingan farmonlari, qarorlari va farmoyishlari hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lim tizimiga tegishli normativ-huquqiy hujjatlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkillashtirish;

- Davlat oliy ta'lim muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlarini amalga oshirish;

- xorijiy tajribalar asosida malaka talablari, o'quv rejalari va fan dasturlarini takomillashtirish;

- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid buyruqlari ijrosini ta'minlash;

- Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlarining va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;

- o'quv yuklamalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;

- meyoriy uslubiy hujjatlarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini amaliyotga tadbiq etish *ko'nikma va malakalariga* ega bo'lishi lozim.

- O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini mazmun-mohiyatini ochib berish;

- Malaka talablari, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablarni o'zlashtirish;

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'lim tizimiga oid farmonlari va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lim tizimiga oid normativ-huquqiy hujjatlari, O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;

- Davlat ta'lim standarti, Malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlar asosida fanning ishchi dasturini ishlab chiqish *kompetensiyalariga* ega bo'lishi lozim.

III.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar

Pedagog kadrlar:

- ta'lim jarayonini raqamli transformatsiyasini;

- pedagogning raqamli kompetentligi va uning tarkibiy tuzilmasini;

- raqamli didaktika va uning asosiy tamoyillarini;
- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini;
- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasini;
- raqamli ta'lim muhitida pedagogik dizaynni;
- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini;
- Internetdagi turli manbalar bilan ishlashda maxsus norma va qoidalarga rioya qilish: mediasavodxonlik, mualliflik huquqi, axborot xavfsizligini;
- raqamli ta'lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablarni;
- ADDIE pedagogik dizayn tushunchasini;
- Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullarini;
- raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanishga asoslangan o'qitish metodlarini;
- raqamli xavfsizlik qoidalari va raqamli etikani;
- raqamli mahsulotlar va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish xususiyatlarini;
- raqamli mahsulotlar va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanishda bilim oluvchilarning ehtiyojlarini hisobga olishning o'ziga xos xususiyatlarini **bilishi** kerak.
- multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik materiallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash;
- masofiviy ta'lim platformalari uchun video kontent yaratish;
- Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullaridan foydalanish;
- raqamli ta'lim resurslari sifatini baholash;
- an'anaviy va raqamli ta'limda pedagogik dizaynning xususiyatlarini ochib berish;
- onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalanish;
- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini o'zlashtirish;
- pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish;
- raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish;
- pedagogik faoliyatda bulutli xizmatlardan (Google, H5P, Canva, figma) foydalanish;
- onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda vebinar xizmatlari (Zoom, Yandeks, Telemost Google Meet va b.) bilan ishlash;
- ta'limning turli darajalari uchun o'quv materiallari va raqamli ta'lim resurslarini samarali yaratishni amalga oshirish;
- foydalanish samaradorligi bo'yicha raqamli ta'lim resurslari va raqamli mahsulotlarni baholash;
- ta'lim jarayoni ishtirokchilari o'rtasidagi muloqotni tashkil qilish uchun raqamli vositalarni tanlash;
- raqamli texnologiyalar va raqamli ta'lim muhitini shakllantirish va amaliyotda foydalanish;
- masofaviy ta'lim texnologiyalariga xos bo'lgan ta'lim shakllarini qo'llash **ko'nikma va malakalariga** ega bo'lishi lozim.

- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini o'quv jarayoniga faol tatbiq etilishini tashkil etish;
- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi asoslarini o'zlashtirish;
- raqamli ta'lim muhitida pedagogik dizaynga oid innovatsiyalarni amaliyotga tatbiq etish;
- bulutli xizmatlardan foydalanib infografika, videoma'ruza va multimedia vositalarini o'z ichiga qamrab olgan interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o'rnatish, giperhavolalar yordamida taqdimot namoyishini boshqarish;
- masofiviy ta'lim platformalariga videokontent yaratish: onlayn video muharrirlardan (AdobePremiere Pro, Davinci Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish;
- uzluksiz ta'lim dasturlarini amalga oshirish uchun tegishli malaka darajasiga yo'naltirilgan raqamli tashkiliy-metodik ta'minotni amalga oshirish;
- raqamli muhitda uzluksiz ta'lim dasturlari asosida o'quv fanlari, kurslari, modullarini ishlab chiqish va o'quv faoliyatini tashkil etish;
- uzluksiz ta'lim dasturlarini amalga oshirishni ta'minlaydigan elektron ilmiy va o'quv-metodik materiallarini ishlab chiqish **kompetensiyalariga** ega bo'lishi lozim.

III.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish

Pedagog kadrlar:

- jahonda oliy ta'lim rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlarni;
- zamonaviy ta'limning global trendlarini;
- inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta'limning yoshdagi ahamiyatini;
- oliy ta'limning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingini;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarini;
- zamonaviy universitet jamiyatning faol, ko'p qirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalarini;
- universitetlarning zamonaviy modellari va ularning transformatsiyasini;
- zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellarini;
- tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'nalishlarini;
- tadbirkorlik universitetining asosiy vazifalarini;
- uch qirrali spiral modeli: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makonini;
- «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modelini;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantirish istiqbollarini;
- Scopus xalqaro ilmiy bazasida Sifat ko'rsatkichlarini;
- Scopus, Web of Science yoki yuqori impakt faktorli (IF) jurnallarda maqola chop etishni;
- maqolaning tahririyatda o'tish protsedurasini **bilishi** kerak.

- OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash;
- jahon universitetlari reytingini tahlil etish va baholash;
- universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish;
- tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlarni aniqlash;
- Universitet 1.0 dan Universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolarni aniqlash;
- zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillarini o'zlashtirish;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarining ahamiyatini ochib berish;
- universitetlarning zamonaviy modellarini o'rganish;
- OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi startaplarni shakllantirish va yaratish;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantirish istiqbollarini oshirish;
- jahon oliy ta'limi rivojlanishidagi umumiy trendlar va strategik yo'nalishlar bo'yicha adabiyotlar sharhini tayyorlash;
- ORCID, JEL Classification (Code) va Mendeley, Grammarly, CorelDraw dasturlaridan foydalanib dissertatsiya ishi paragraflari, ilmiy maqolalar va biznes hisobotlarni IMRAD formatida rasmiylashtirish *ko'nikma va malakalariga* ega bo'lishi lozim.
- innovatsion yondashuv va ilmiy tadqiqotlarning metodologik asoslarini o'zlashtirish, ilmiy g'oya, mavzu va gipoteza shakllantirish, reja va dastur tuzish hamda amalga oshirish;
- oliy ta'limning global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi aniqlash metodikasi bilan tanishish;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarining ahamiyatini ochib berish;
- OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillarni tahlil etish;
- OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi startaplarni shakllantirish va yaratish;
- «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modelini joriy etish;
- OTMlarda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarni tijorlashtirish yo'llarini o'rgatish;
- ishlanmalarga mualliflik guvohnomasini olish va natijalarni tijorlashtirish *kompetensiyalariga* ega bo'lishi lozim.

III.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish

Pedagog kadrlar:

- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslarini;
- innovatsion ta'lim muhiti sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish yo'llarini;
- kasbiy kompetensiyalarning mazmun va mohiyatini;
- kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlarini;
- pedagogik texnikaning asosiy komponentlarini;

- pedagogik texnikani shakllantirish yo‘llarini;
- kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish va rivojlantirish yo‘llarini;
- auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta’sir etish va ishontrish usullarini;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, reflektiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishga ta’sirini;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini;
- pedagog nafosati va odobini shakllantirish, rivojlantirish yo‘llari hamda unga erishish shart-sharoitlarini;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda uchraydigan to‘siqlarni yechishda, to‘g‘ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasini *bilishi* kerak.
- pedagoglarning kreativ potentsiali tushunchasi va mohiyatini ochib berish;
- pedagoglar kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion texnologiyalarini qo‘llash;
- o‘qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning ahamiyatini yoritib berish;
- tinglovchilar diqqatini o‘ziga tortish usullaridan foydalanish;
- kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish va rivojlantirish yo‘llarini tahlil etish;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida uchraydigan to‘siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish;
- innovatsion ta’lim muhiti sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish;
- pedagog kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish hususiyatlarini tahlil etish va baholash;
- ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashqlarni ishlab chiqish;
- o‘quv jarayoni ishtirokchilarini bir-birlari bilan tanishtirish, samimiy do‘stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun qulay sharoitni vujudga keltirish;
- tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o‘rganish, tanishish;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini ochib berish *ko‘nikma va malakalariga* ega bo‘lishi lozim.
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslarini amaliyotga tadbiiq etish;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, reflektiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashish va xalqaro tajribalardan samarali foydalanish hamda ularning kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishga ta’sirini baholash;

- pedagogik texnikaning asosiy komponentlaridan samarali foydalanish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik trayektoriyalarini ishlab chiqish;
- auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishontirish usullarini qo'llash;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritish, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlash **kompetensiyalariga** ega bo'lishi lozim.

III.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari

Pedagog kadrlar:

- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning nazariyasini;
- ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillarni;
- baholash turlari (joriy, oraliq, yakuniy va xalqaro)ni;
- baholash tamoyillari va mezonlarini;
- kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalarini;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasini;
- talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyati)ini nazoratini;
- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini;
- baholashning miqdor va sifat tahlilini **bilishi** kerak.
- talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash;
- talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyati)ini nazorat qilish;
- baholashning miqdor va sifat tahlilini amalga oshirish;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash;
- kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalari ahamiyatini ochib berish;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasidan samarali foydalanish **ko'nikma va malakalariga** ega bo'lishi lozim.
- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholash nazariyasini
- o'zlashtirish;
- ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-texnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minot)ni inobatga olish;
- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholash;

- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini yuritish;
- talabalarning ta’limiy (o’quv predmetlari), tarbiyaviy (ma’naviy-ma’rifiy tadbirlar) va rivojlantiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini yoritib berish;
- baholashning miqdor va sifat tahlilini amalga oshirish *kompetensiyalariga* ega bo’lishi lozim.

III.7. Maxsus fanlar

Pedagog kadrlar:

- me’moriy va shaharsozlik merosiga doir qonunchilik hujjatlarini;
- qayta qurish va ta’mirlash nazariyasini;
- arxitektura sohasidagi fanlarni o’qitishdagi ilg’or xorijiy tajribalarni;
- loyihalarining tarkibini, ularni tuzishni;
- uy-joy binolarini ta’mirlashda ularni energiya iste’moli texnik xolatini tekshirish va energiya samaradorligini oshirish bo’yicha tavsiyalar ishlab chiqish;
- talab etilgan me’yoriy xujjatlar va ilmiy-texnikaviy ma’lumotlar bilan ishlash;
- binolarning issiqlik himoyasini ta’minlash shartlari asosida tashqi to’siq konstruksiyalarini hisoblash va loyihalash;
- bino va inshootlarni qurish va ekspluatatsiya qilishdagi geodezik ishlarni samarali tashkil qilish;
- qurilish-ta’mirlesh ishlarini tashkil etishda zamonaviy texnologiyalarni qo’llash;
- binolarni eskirishini aniqlash, kuzatuv-tekshiruvda texnik diagnostika ishlarini o’tkazish;
- binolarni ekspluatatsiya qilishda ko’rik tizimlarini tashkil qilish, joriy va kapital ta’mirlesh loyihalarini ishlab chiqish;
- rekonstruksiya, kuchaytirish, qayta tiklashda hisoblash va loyihalash;
- BIM texnologiyalari va kompyuter dasturlarini amalda qo’llay olish, zamonaviy loyihalash texnologiyalari kursini o’qitishdagi ilg’or xorijiy tajribalar haqida;
- shaharsozlik tushunchasining evolyutsiyasini;
- shaharsozlik paradigmalarni;
- shaharsozlik loyihasini;
- tizimlarni loyihalash, hisoblash va ularni ekspluatatsiya qilish jarayonlarida ishlatiladigan zamonaviy texnologiyalarni;
- topotsentrik va orbital koordinatalar tizimini;
- geodezik va orbital koordinatalar tizimini;
- WGS-84 va PZ-90 koordinatalar tizimini;
- ba’zi koordinata tizimlari orasidagi o’tish parametrlarini;
- GPS va GLONASS qo’rilmalari va uning Respublikamizda qo’llanilishi;
- sputnik texnologiyasiga asoslangan geodezik asos yaratish nazariyasini;

- global navigatsion yo‘ldoshli tizimlar bilan o‘lchangan natijalarni matematik qayta ishlash usullarini;
- gidrotexnika qurilishi yo‘nalishining dolzarb muammolari va ularni hal qilishning asosiy tendensiyalarini;
- gidrotexnika qurilishi yo‘nalishida qo‘llaniladigan zamonaviy qurilmalar va texnologiyalarni;
- gidrotexnika qurilishi sohasida respublikamizdagi ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar natijalarini;
- gidrotexnika inshootlariga qo‘yilgan zamonaviy talablarni;
- gidrotexnika qurilishi yo‘nalishida mavjud muammolar tahlilini;
- gidrotexnika qurilishi yo‘nalishida istiqbolli rivojlanish yo‘nalishlarini;
- gidrotexnika inshootlari va gidrouzellar turlari hamda konstruksiyalari, kurish ularni ta‘mirlash va rekonstruksiyasi zamonaviy usullari va sxemalari haqida;
- gaz ta‘minotida yangi texnologiyalar va innovatsiyalarni;
- energiya tejamkor gaz ta‘minoti tizimlardagi oqib o‘tadigan jarayonlarining nazorati va boshqaruvini;
- energiya tejamkor gaz ta‘minoti tizimlarining asosiy sxemalarini va ulardan foydalanishning zamonaviy usullarini;
- aholi yashash joylari, sanoat korxonalarini suv ta‘minoti va kanalizatsiya tizimlarini loyihalashda ishlatiladigan me‘yoriy xujjatlar to‘plamini;
- Respublikamizda amalga oshirilayotgan suv ta‘minoti va kanalizatsiya tizimlarini rekonstruksiya qilish ishlarining dolzarb muammolari haqida;
- sanoat oqova suvlarining turlari va xossalari;
- zamonaviy panjara, qumtutgich, tindirgich, biologik tozalash va zararsizlantirish inshootlarini;
- suv ta‘minoti va kanalizatsiya tizimlarida zamonaviy qurilmalarini;
- ekspluatatsiya qilish va boshqarishni, inshootlarni ekspluatatsiya qilishni, hozirgi nasos uskunalari, tarmoq va inshootlaridan foydalanish usullari, shuningdek shu jarayonlarda ro‘y beradigan muammolar va ularni bartaraf qilish yo‘llarini;
- ko‘chmas mulk bozorini rivojlantirish tendensiyalarining ustuvor yo‘nalishlarini;
- ko‘chmas mulk bozorini rivojlantirishning zamonaviy nazariyasini;
- ko‘chmas mulk bozorida bahoni shakllanishi va erkin raqobat muhitini shakllantirish usullarini;
- ko‘chmas mulk bozori rivojlanish tendensiyalari jarayonlarining shakl va qonuniyatlarini
- zamonaviy qurilish materiallarining yangi turlarini;
- yangi O‘zbekistonda xorijiy investorlar ishtirokida ishlab chiqarilayotgan qurilish materiallari;
- qurilish materiallari, buyumlari va konstruksiyalarining xavfsizlik ko‘rsatkichlarini;
- maxsulot ishlab chiqarishdagi innovatsiyalarni;

- qurilish materiallarining mexanik va termik tavsiflarini;
- maxsulot ishlab chiqarishda energiya va resurs tejamkorligini oshirish usullari haqida
- respublikamizda mavjud bino va inshootlarning tarixiy shakllanishi omillari, ekspluatatsiyaning tarkibi, binolardan foydalanish va ularga xizmat ko'rsatish;
- foydalanishga topshirilayotgan bino va inshootlarni qabul qilish talablari;
- bino va inshootlarni sanatsiyasi va ta'mirlash, kapital va joriy ta'mirlash, qayta qurish masalalari haqida;
- bino va inshootlarni kuchaytirish va rekonstruksiya qilish masalalari, modernizatsiya va restavratsiya ishlari;
- binolarning barvaqt ishdan chiqishi sabablari, bino va inshootlar konstruksiyalarida defekt, shikastlanish va avariya holatlarining paydo bo'lishi sabablari va ularni oldini olish;
- binolarga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi hududiy omillar, tabiiy, texnogen va sub'ektiv omillar haqida
- ko'prik va transport tonnellarini loyihalash, qurish hamda ekspluatatsiya qilish;
- ko'prik va transport tonnellarini avtomatlashtirilgan loyihalash texnologiyalari va geoaxborot tizimlari;
- ko'prik va transport tonnellarini loyihalash, qurish hamda ekspluatatsiya qilishning ilg'or texnologiyalarini va ularni samarali tashkil qilishni, yo'l qurilish sohasidagi dolzarb masalalar haqida
- avtomobil yo'llarini loyihalashda tabiiy iqlim sharoitlarini o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olishi, yo'lovchi va yuklarni tashishda transport vositasini eng qulay va xavfsiz xarakterini ta'minlashi,
- yo'l to'shamasi qatlamlarini loyihalashda o'qqa tushadigan me'yoriy yuklamalarni hisobga olgan holda loyihalash,
- jarliklar tarqalgan joylarda, karstli hududlarda, tog'li joylarda, qurg'oqchil erlarda, sun'iy sug'oriladigan joylarda, sho'rlangan erlarda va qumli cho'llarda yo'llarni loyihalash turli fasllarda yo'lning to'xtovsiz ishlashi, yo'ldagi harakat xavfsizligini ta'minlash, avtomobil yo'llarini rekonstruksiya qilish, qidiruv ishlari, avtomobil yo'llarining rejasi, bo'ylama va ko'ndalang kesimlarini, yo'l to'shamalarini avtomatlashgan loyihalash haqida **bilishi** kerak.
- O'zbekiston Respublikasining arxitektura va qurilish sohasidagi me'yoriy hujjatlar tizimidagi o'zgarishlarni amaliyotga tatbiq eta olish;
- shaharsozlik sohasida dunyo bo'yicha erishilayotgan yutuqlardan xabardor bo'lish;
- shaharsozlik sohasida mutaxassislarni zamonaviy talab darajasida o'qitish mezonlarini ishlab chiqish;
- shaharsozlik yo'nalishida hozirgi kundagi muammolarni hal etish borasida
- ta'lim jarayonida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish;
- pedagogik faoliyatga innovatsiyalarni tadbiq etishning samarali shakllaridan foydalanish;

- xorijiy tildagi manbalardan pedagogik faoliyatda foydalana olish;
- elektron o‘quv materiallarini yaratish texnologiyalarini bilishi hamda ulardan ta’lim jarayonida foydalanish;
- pedagoglarda kasbiy kompetentlikni takomillashtirish jarayonida o‘z-o‘zini rivojlantirishga bo‘lgan ongli ehtiyojni shakllantirish;
- bino va inshoot konstruksiyalarini hisoblash va loyihalashda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini qo‘llay olish;
- O‘zbekiston Respublikasidagi me’yoriy hujjatlar tizimidagi o‘zgarishlarni amaliyotga tatbiq eta olish
- modernizmning shaharsozlik konsepsiyalarini tadbid qilish;
- shaharda barqaror rivojlanish kontsepsiyasini amalga oshirish;
- shaharni rivojlantirishning muqobil senariylarini tuzish;
- turar-joy va jamoat binolari loyihalashda xujjat yuritish, rasmiylashtirish, ularga o‘zgartirish kiritish va saqlash
- sputnik orbitalari va bort apparaturalari tarkibi va konfiguratsiyasiga qo‘yilgan talablarni ishlab chiqish;
- seodezik YeSY va sputnik dasturlarini qo‘llash;
- kosmik navigatsion geodezik tizim va u yordamida yechiladigan geodezik masalalarini yechish;
- GPS va GLONASS qo‘rilmalari va uning Respublikamizda qo‘llanilishi bo‘yicha;
- sputnik texnologiyasiga asoslangan geodezik asos yaratish nazariyasi bo‘yicha;
- global navigatsion yo‘ldoshli tizimlar bilan o‘lchangan natijalarni matematik qayta ishlash usullari bo‘yicha
- gidrotexnika inshootlarini hisoblash va loyihalash;
- gidrotexnika inshootlarini qurish;
- gidrotexnika inshootlarni qurishda innovatsion texnologiyalarni qo‘llash;
- gidrotexnika inshootlarini qurishda yangi texnologiyalarni joriy etish variantlarini aniqlash
- gaz ta’minotida yangi texnologiyalar va innovatsiyalarini samaradorligini baholash;
- energiya tejamkor gaz ta’minoti tizimlardagi oqib o‘tadigan jarayonlarini to‘g‘ri hisoblash
- suv uzatish tarmoqlari va tozalash inshootlarini ishga qabul qilish;
- suv ta’minoti va tozalash inshootlarini rekonstruksiyadan keyin foydalanish;
- suv ta’minoti va kanalizatsiya tizimlarini ekspluatatsiya qilish va boshqarish, hisoblash va ularni ekspluatatsiya qilish hamda ularda ishlatiladigan zamonaviy texnologiyalaridan foydalanish;
- suv ta’minoti va kanalizatsiya tizimlarida zamonaviy qurilmalarini ishlatish.
- elektron dasturlardan foydalanish, ayniqsa ekspluatatsiya qilish va boshqarish hamda suvni tejaydigan texnologiyalarni qo‘llash

- qonuniy-me'yoriy hujjatlardan foydalangan holda ko'chmas mulk bozorining real vaqt kesimidagi holatini baholash va rivojlanish ko'rsatkichlarini taxlil qilish;
- ko'chmas mulk bozorini rivojlantirishda elektron savdoning ustuvor jihatlarini o'rganish va ichki bozorda elektron savdolar samaradorligini oshirish imkoniyatlarini tahlil qilish;
- ko'chmas mulk bozorini rivojlanish tendensiyalarini o'rganish bo'yicha elektron o'quv materiallarini yaratish texnologiyalarini bilishi hamda ulardan ta'lim jarayonida foydalanish;
- ko'chmas mulk bozorini rivojlanish tendensiyalari metodologik asoslarini rivojlantirish
  - raqobatbardosh va eksportga yo'naltirilgan qurilish mahsulotlarini ishlab chiqarish loyihasini tuzish;
  - qurilish materiallari, buyumlari va konstruksiyalarining xavfsizlik ko'rsatkichlarini tashkil qilish;
  - yig'ma temir-beton buyumlari ishlab chiqarishda zamonaviy energiya va resurs tejamkor texnologiyalarni qo'llay olish;
  - maxsulot turi va foydalaniladigan soxasiga qarab zarur beton tarkiblarini loyihalay olish;
  - ilmiy adabiyotlarda keltirilgan zamonaviy ma'lumotlarni izlab topa olish va ularni tahlil eta olish
  - bino va inshootlarni texnik holatini baholashda zamonaviy usullardan foydalanish;
  - kuzatuv-tekshiruv ishlarining tashkil etish, tayyorgarlik bosqichi, bevosita tekshirish;
  - kuzatuv-tekshiruv ishlarida buzuvchi va buzmaydigan usullarni qo'llash;
  - texnik diagnostika. Texnik diagnostikada foydalaniladigan zamonaviy asbob-uskunalarni boshqarish;
  - konstruksiyalarni qayta hisoblash ishlarida zamonaviy dasturiy tizimlardan foydalanish;
  - texnik hisobot tahlilini olib borish;
  - turar joy binolarining texnik holatini monitoring qilish tizimida elektron-texnik pasportining ahamiyatini va ulardan foydalanish;
  - ekspluatatsiyani tashkil etishda sifat nazoratni boshqarish
  - qurilish bozoriga kirib kelayotgan zamonaviy yo'l qurilish materiallarini amaliyotda qo'llay olish;
  - yo'l xo'jaligining ishlab chiqarish korxonalari va bazalarida ilg'or texnologiyalarni qo'llay olish;
  - ko'prik va transport tonnellarini loyihalash, qurish hamda ekspluatatsiya qilishni tashkil qilish;
  - O'zbekiston Respublikasining avtomobil yo'llari, ko'priklar va transport tonellari sohasidagi me'yoriy hujjatlar tizimidagi o'zgarishlarni amaliyotga tadbiq eta olish;

- interfaol ta'lim texnologiyalarini oliy ta'lim amaliyotiga samarali tatbiq etish
- avtomobil yo'llari muhandisligi sohasidagi mavjud muammolarni bartaraf etish;
- asfaltbeton qoplamalarini qurishning ilg'or texnologiyalarini qo'llash;
- avtomobil yo'llarini qurishni tashkil qilish,
- avtomobil yo'llarini rekonstruksiya qilish, qidiruv ishlari, avtomobil yo'llarining rejasini tuzish *ko'nikma va malakalariga* ega bo'lishi lozim.
- Bino va inshootlarni barpo etishda dolzarb muammolar va ularning zamonaviy yechimlarini topish;
- o'zbekistonda bino va inshootlarni barpo etishda innovatsion texnologiyalarni yaratish;
- Smart bino va inshootlarni loyihalas;
- bino va inshoot konstruksiyalarini avtomatlashtirilgan holda loyihalash;
- bino va inshoot konstruksiyalarini hisoblash va loyihalashda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash;
- bino va inshoot konstruksiyalarini hisoblash va loyihalashda ishlatiladigan dasturiy ta'minotlarni qo'llash;
- shaharni qayta kashf qilish;
- landshaft va atrof-muhit strategiyasini loyihalash va baholash;
- shaharning bo'sh hududlarida ijtimoiy faollikni rag'batlantirish;
- integratsiyalashgan yondashuv sifatli yashash muhitini yaratish;
- GPS va GLONASS asboblari bilan ishlash, o'lchangan qiymatlarni EHMga import qilish va natijalarni qayta ishlash;
- GPS va GLONASS bilan ishlash, qo'yilgan aniqlikni ta'minlash va natijalarni matematik qayta ishlash;
- GPS va GLONASS o'lchashlarni rejalash va optimallashtirish;
- gidrotexnika inshootlarini qurish, ta'mirlash va rekonstruksiyasi loyihalarini bajarish;
- gidrotexnika inshootlarini qurish ishlarini tashkil etishda zamonaviy texnologiyalaridan foydalanish;
- gidrotexnika inshootlarini qurish ishlarni bajarishda Respublikamiz hududlariga mos bo'lgan an'anaviy va ilg'or xorijiy tajribalarni qo'llash;
- markazlashgan issiqlik ta'minoti tizimlarini ochiq tizimdan yopiq tizimga o'tkazish;
- mahalliy issiqlik ta'minoti tizimlarini ko'p qavatli osmon o'par binolarda foydalanishning o'ziga xosliklari, dunyo tajribasi, afzalliklari va shu yo'l bilan bartaraf etish;
- ko'p qavatli binolarning ventilyatsiya va havoni konditsiyalash tizimlarini loyihalash;

- sanoat korxonalarining suv ta'minoti va oqova suvlarni oqizishda yangi texnologiyalarni qo'llash;
- suvni tayyorlash, saqlash va uzatishdagi muommalarni bartaraf etish;
- oqovalarni tozalash usullarining sinflanishi va ularni qo'llash;
- suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini ekspluatatsiya qilish va boshqarish
- kursini o'qitishda talabalarning izlanishli-ijodiy faoliyatga jalb etish hamda mutaxassislarni tayyorlashda yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lgan kasbiy-pedagogik;
- amaldagi va yangi joriy etilayotgan qonuniy-me'yoriy hujjatlar hamda standartlar asosida ko'chmas mulk obyektlarini baholash va baholash hisobotlarini tayyorlash va ularni o'rnatilgan tartibda rasmiylashtirish;
- ko'chmas mulk bozorini rivojlanish sohasidagi innovatsiya loyihalarini texnik ekspertiza qilish va xulosa tayyorlash;
- ko'chmas mulk bozorining rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularni bartaraf etish usullarini ishlab chiqish;
- ko'chmas mulk bozorini rivojlanishidagi ustuvor yo'nalishlarni belgilash;
- rivojlangan xorijiy davlatlarda qurilish materiallari, buyumlari va konstruksiyalarini ishlab chiqarishni baholash;
- Qurilish materiallari sanoatining miqdor va sifat jihatidan taraqqiyotini belgilash;
- kichik sanoat zonalarida qurilish materiallari, buyumlari va konstruksiyalarini ishlab chiqarilishini boshqarish;
- o'z fanlarini o'qitishda yig'ma temir-beton buyumlarning innovatsion texnologiyasi sohasidagi me'yoriy hujjatlar tizimidagi, yig'ma temir-beton ishlab chiqarish sohasidagi innovatsiyalardan hamda ilg'or xorijiy tajribalardan yangiliklardan o'rinli foydalana olish;
- o'z fanlarini o'qitishda qurilish sohasidagi me'yoriy hujjatlar tizimidagi, bino va inshootlar ekspluatatsiyasini to'g'ri tashkil etish;
- bino va inshootlardan to'g'ri foydalanish va ularga xizmat ko'rsatish;
- ta'mirlash tizimlarini to'g'ri, o'z vaqtida amalga oshirish va bu boradagi muammolar va ularning yechimlari mazmunini o'rganishga yo'naltirish sohasidagi yangiliklarni o'rinli ishlata olish;
- ko'prik va transport tonellarini loyihalash, qurish va ekspluatatsiya qilish;
- ko'prik va transport tonellarini avtomatlashtirilgan loyihalash va loyihalashda geoaxborot tizimlarini qo'llash;
- ko'prik va transport tonellarini qurish, rekonstruksiya va ekspluatatsiya qilish;
- ko'prik va transport tonellarini loyihalash, qurish, rekonstruksiya qilish, ekspluatatsiya qilish, ta'mirlash va saqlash, jihozlash va obodonlashtirish fanlarini

o'qitishda talabalarning izlanishli-ijodiy faoliyatga jalb etish

– yo'l to'shamasi asosini va asfaltbeton qoplamasini qurishda ishlar sifatini nazorat qilish va ta'minlash;

– avtomobil yo'llarini qurishni tashkil qilish loyihasini ishlab chiqish;

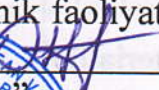
– avtomobil yo'llarini loyihalash asoslari, avtomobil yo'llarini avtomatlashtirilgan loyihalash va loyihalashda geoaxborot tizimlarini qo'llash **kompetensiyalariga** ega bo'lishi lozim.

IV. Yakuniy qoida

Mazkur malaka talablari ijtimoiy-iqtisodiy sohaning ustuvor yo'nalishlari va vazifalaridan kelib chiqib takomillashtirib boriladi.

Toshkent arxitektura-qurilish universiteti

Akademik faoliyat prorektori

 E.B.Xaltursunov

_____ 2023 y.

Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
huzuridagi pedagog kadrlarni qayta tayyorlash
va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi

Direktor

 S.Yu.Matkarimov

_____ 2023 y.

